

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Miljøvernavingdelinga

**Forvaltningsplan for
Rørvikvågen fuglefredningsområde,
Giske kommune**

Rapport 2012: 08

Forsidefoto:

Beiting har lange tradisjoner i Rørvikvågen fuglefredningsområde, og i dag benyttes både storfe og hest i denne nyttige skjøtselen av kulturlandskapet. Foto: Dag Holtan.

<i>Samarbeidende konsulent:</i> Dag Holtan	<i>Kontaktperson:</i> Dag Holtan	ISBN 978-82-7430-255-6 (nett) ISSN 1891-876X
<i>Oppdragsgiver:</i> Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga	<i>Kontaktpersoner hos oppdragsgiver:</i> Asbjørn Børset, Ola Betten	År: 2012
<i>Referanse:</i> Forvaltningsplan for Rørvikvågen fuglefredningsområde i Giske kommune, Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, rapport 2012-08. 46 s.		
<i>Referat:</i> Det er utarbeidet forvaltningsplan for Rørvikvågen fuglefredningsområde i Giske kommune, Møre og Romsdal. Fuglefredningsområdet omfatter en ganske beskyttet bukt med et relativt stort gruntvannsareal, samt en del landareal som er av stor betydning for både hekkende, trekkende og overvintrende fugler, dels også enkelte sjeldne karplanter og beitemarksopper. Viktige naturtyper i fuglefredningsområdet (jf. DN-håndbok nr. 13) er ulike utforminger av myr og ferskvannspåvirkede enger, uten at det er påvist truede vegetasjonstyper. Det er viktig å finne en balanse mellom ulike interesser, bl.a. knyttet til landbruksdrift. Det er utarbeidet bevaringsmål som særlig fokuserer på bevaring av vegetasjonstyper, dessuten at området fremdeles skal være hekkeplass for en rekke sentrale fuglearter. Samtidig foreslås konkret oppfølging i form av overvåking av situasjonen, og tiltak for å oppnå en god tilstand. Forvaltningsplanen er godkjent av Direktoratet for naturforvaltning 18.10.2012. Planen blir bare publisert på nett.		
<i>4 emneord:</i> Forvaltningsplan Biologisk mangfold Havstrand Fuglefredningsområde		
<i>Fagansvarlig:</i>	<i>For administrasjonen:</i>	
 <hr/> Ulf Lucasen (seksjonssjef)	 <hr/> Lindis Nerbø (miljøverndirektør)	

Forord

Rørvikvågen fuglefredningsområde ble formelt opprettet ved kongelig resolusjon av 27. mai 1988, hvor formålet var å ta vare på et viktig våtmarksområde med livsmiljø, fugleliv og annet dyreliv. I 1996 ble fuglefredningsområdet sammen med de andre verneområdene i verneplanen for våtmark i Giske kommune oppgradert til Ramsarområde (internasjonalt viktig våtmarksområde).

Biolog Dag Holtan har, på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, utarbeidet forslag til en forvaltningsplan for fredningsområdet. Målet med forvaltningsplanen er å utdype vernereglene og sikre at verneverdiene blir ivaretatt, samtidig som området skal kunne brukes til ulike formål.

Møre og Romsdal fylke meldte i brev av 29.04.2008 til grunneierne om oppstart av forvaltningsplanarbeidet.

Forslaget fra Dag Holtan er bearbeidet av fylkesmannen iht. nye krav og maler for slike forvaltningsplaner. Kontaktpersoner hos oppdragsgiver har vært Asbjørn Børset og Ola Betten. For øvrig har flere andre gitt nyttige opplysninger om området og innspill til planen, se liste over muntlige kilder. Takk til alle som har bidratt. Perry Larsen, Skodje, takkes spesielt for å delta på en del feltturer og bidra med sine kunnskaper om beitemarksopper.

Innhold

FORORD	4
INNHold	5
1. INNLEDNING	7
1.1. Ramsarkonvensjonen	7
2. RØRVIKVÅGEN FUGLEFREDNINGSOMRÅDE	9
2.1. Områdebeskrivelse	9
2.2. Brukshistorie	10
2.3. Naturkvaliteter.....	11
Plante-, fugle- og dyreliv.....	11
Vegetasjon	12
2.4. Kart over registrerte vegetasjonstyper	14
2.5. Bevaringsmål, tilstand og trusler	14
2.5.1 Fugleliv.....	15
2.5.2 Vegetasjon	18
2.5.3 Tilgrensende områder	18
3. BRUKERINTERESSER.....	20
3.1. Verneforskriften og brukerinteresser	20
3.2. Landbruk	20
3.2.1 Status.....	20
3.2.2 Rammer og regelverk.....	20
3.3. Friluftsliv og rekreasjon	21
3.3.1 Status.....	21
3.3.2 Rammer og regelverk.....	21
3.4. Tekniske anlegg.....	22
3.4.1 Status.....	22
3.4.2 Rammer og regelverk.....	22
4. FORVALTNINGSOPPGAVER OG TILTAK.....	23
4.1. Oppsyn	23
4.1.1 Status og utfordringer.....	23
4.1.2 Tiltak	23
4.2. Skjøtsel.....	23
4.2.1 Status og utfordringer.....	23
4.2.2 Mål	23
4.2.3 Retningslinjer	24
4.2.4 Tiltak	24
4.3. Overvåking.....	24
4.3.1 Status og utfordringer.....	24
4.3.2 Mål	24
4.3.3 Retningslinjer	24
4.3.4 Tiltak	25
4.4. Informasjon og formidling	25
4.4.1 Status og utfordringer.....	25
4.4.2 Mål	25
4.4.3 Retningslinjer	25
4.4.4 Tiltak	25
5. SAKSBEHANDLING	27
5.1. Forvaltningsmyndigheter.....	27
5.2. Lovverk, føringer og forvaltning	27
5.2.1 Verneforskriften	27

5.2.2	Prinsippene i naturmangfoldloven	28
5.2.3	Forholdet til andre lovverk	29
5.2.4	Tolking og detaljering av unntaksreglene i verneforskriften	29
5.2.5	Omtale av de spesielle dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften	31
5.2.6	Generelle dispensasjonsbestemmelser	31
5.2.7	Generelle retningslinjer for saksbehandling	32
6.	FORVALTNINGSPLANENS VARIGHET	33
7.	KILDER	34
7.1.	Generell og sitert litteratur	34
7.2.	Muntlige kilder	34
8.	VEDLEGG	35
8.1.	Verneforskrift	35
8.2.	Noen bestemmelser i naturmangfoldloven	38
8.3	Fugleobservasjoner	40
8.4.	Planteliste	44
8.5.	Tiltak i Rørvikvågen fuglefredningsområde	45
8.6.	Saksbehandling av forvaltningsplanen for Rørvikvågen fuglefredningsområde	46
8.6.1	Høring	46
8.6.2	Fylkesmannens vurdering	46
8.6.3	Direktoratets vurdering	46

1. Innledning

Formålet med denne rapporten er å presentere et forslag til forvaltningsplan for Rørvikvågen fuglefredningsområde i Giske kommune. Området ligger et par km nord for Ålesund lufthavn, Vigra.

Formålet med opprettelse av Rørvikvågen fuglefredningsområde er ifølge forskriftene ”å ta vare på eit viktig våtmarksområde med sitt livsmiljø, fugleliv og anna dyreliv.”

Rørvikvågen fuglefredningsområde omfatter arealer som er eid av gnr/bnr 1/6, 7, 8; 2/5, 7, 8, 9, 10, 38, 52; 3/1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 17, 20 og 119 i Giske kommune. Dette er ikke korrekt gjengitt i verneforskriften, og blir rettet opp. Fuglefredningsområdet dekker et areal på ca. 733 daa, hvorav 448 daa omfatter sjøareal.

Verneforskriftene gir rammer for skjøtelsesplan og tiltak, med sine regler om hva som er tillatt og ikke tillatt innenfor fuglefredningsområdet. Disse er gjengitt i vedlegget i rapportens kapittel 8.1. I forskriftene står det i kapittel VII: *"Forvaltingsstyresmakta eller den forvaltingsstyresmakta fastset, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med fredingsføremålet. Det kan utarbeidast skjøtelsesplan, som skal innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltaka."*

En forvaltningsplan skal utdype vernereglene og sikre at naturverdiene blir ivaretatt, og gi konkrete retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, eventuell tilrettelegging mv. Gjennom en forvaltningsplanprosess skal en også avklare og ta stilling til hvordan ulike verne- og brukerinteresser skal håndteres. Planen skal definere området, eiendomsstatus, oppsummere kjente verdier og brukshistorie, sette opp målsetting for framtidig drift, retningslinjer for skjøtsel og hvordan man senere kan kvalitetssikre og justere denne i forhold til målsettingene. Det er videre ønskelig å beskrive og drøfte ulike interessemotsetninger som ikke entydig reguleres av forskriftene, og foreslå hvordan disse kan håndteres.

Det legges også vekt på at effekten av foreslåtte tiltak må følges opp og kontrolleres ved at det etableres en overvåking av området. Hvis det oppstår fare for at naturverdiene forringes, bør eksisterende aktiviteter/skjøtsel justeres, evt. nye tiltak iverksettes og forvaltningsplanen evt. vurderes på nytt.

1.1. Ramsarkonvensjonen

Rørvikvågen fuglefredningsområde fikk status som Ramsarområde i 1996 som ett av de seks verneområdene som utgjør Giske våtmarkssystem.

Ramsarkonvensjonens definisjon av våtmarksområder er vid. Den omfatter blant annet myr og ferskvann, samt brakkvann og marine områder ned til seks meters dybde. Opprinnelig konsentrerte Ramsarkonvensjonen seg om å ivareta våtmarker som leveområde spesielt for

vannfugler. I dag omfatter Ramsarkonvensjonen både våtmarker, integrert vannressursforvaltning og fattigdomsproblematikk.

Medlemslandene forplikter seg til å følge opp en rekke forhold i selve konvensjonen, samt de vedtak landene gjør på partsmøter som avholdes hvert tredje år. Slike forpliktelser er særlig knyttet til:

- å forvalte internasjonalt viktige våtmarksområder (Ramsarområder) slik at deres økologiske funksjoner opprettholdes
- å sørge for fornuftig, bærekraftig bruk av våtmarker generelt i forvaltning og arealplanlegging, herunder blant annet kartlegge og gjennomføre verneplaner for våtmarker
- deltagelse i internasjonalt samarbeid om våtmarker, blant annet gjennom bistandssamarbeid

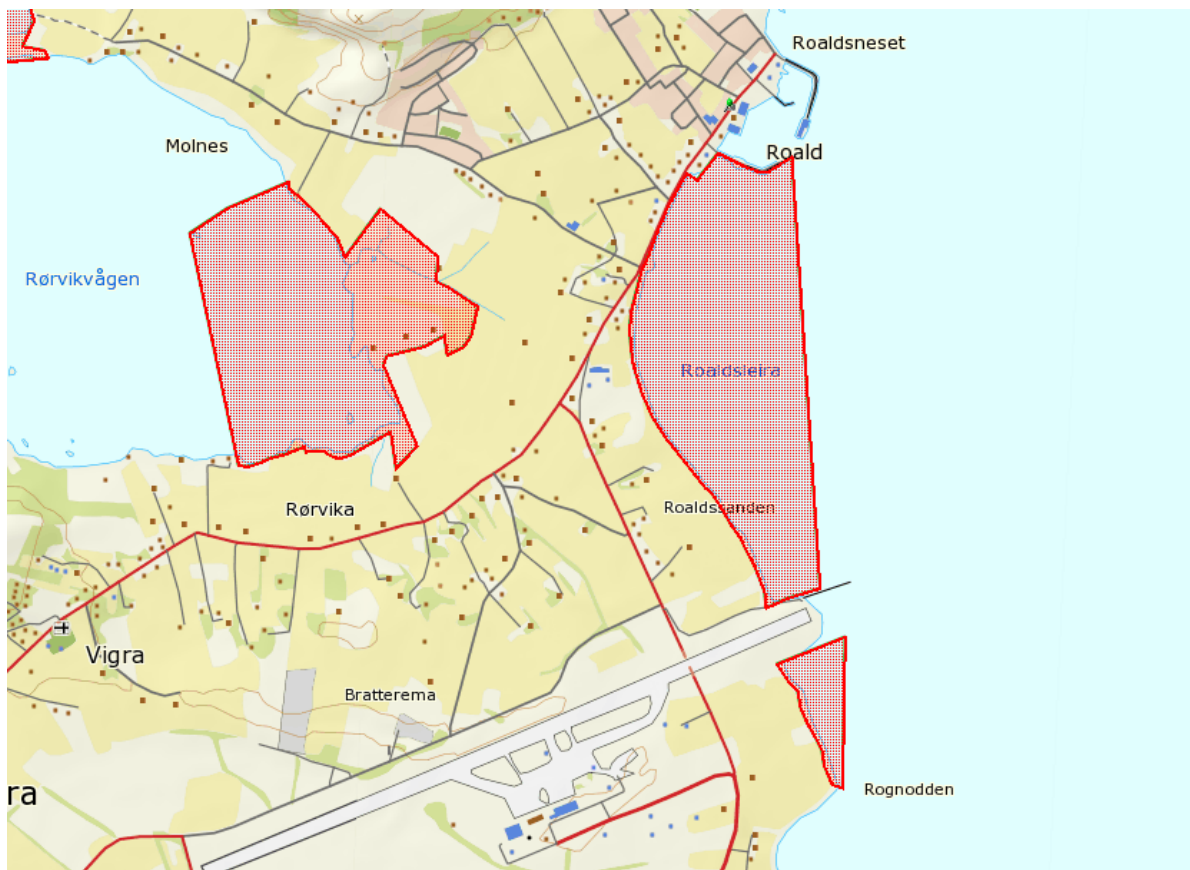
Begrunnelsen for at Rørvikvågen ble innlemmet som Ramsarområde var bl.a. de viktige forekomstene av de velutviklede og representative mudderbankene, saltvannsengene, driftsvollene, våtengene og kystmyrene – alt i alt en sterkt kulturpåvirket lokalitet av en type som med årene har blitt sjeldnere langs hele kysten Samtidig vektlegges at fuglelivet er rikt og unikt, med forekomst av mange rødlistede arter.

(jf. <http://ramsar.wetlands.org/Database/Searchforsites/tabid/765/Default.aspx>).

2. Rørvikvågen fuglefredningsområde

2.1. Områdebeskrivelse

Rørvikvågen fuglefredningsområde ligger like nord for Ålesund lufthavn, Vigra, i Giske kommune i Møre og Romsdal (figur 1). Fuglefredningsområdet dekker et areal på ca. 733 daa, av dette er 448 daa sjøareal.

Figur 1. Rørvikvågen fuglefredningsområde skravert (til venstre på bildet). Kilde: GISLINK (www.gislink.no).

Området ligger i boreonemoral vegetasjonssone (SB) og sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon, vintermild underseksjon (O3h) (Moen 1998). Klimaet preges av beliggenheten på ytterkysten, med moderate nedbørsforhold og milde vintre. Nedbøren ved flyplassen på Vigra er ca. 1310 mm i året (www.met.no). Middelttemperaturen samme sted ligger i januar rundt 1,9° C, mens den i august er rundt 13,0° C (www.met.no). Det er rundt 200 dager med minst 0,1 mm nedbør i året (Førland & Det norske meteorologiske institutt 1993b). I hovedsak kan man si at klimaet er kystnært, mildt og fuktig (oseanisk). Strandflatelandskapet på Vigra består i hovedsak av marine strandavsetninger (www.ngu.no/kart/løsmasse/).

2.2. *Brukshistorie*

Hele området har tradisjonelt vært benyttet til beiteområde, med langvarig kontinuitet. I den forbindelse er det opp gjennom årene også drenert og grøftet en del, noe som i dag viser igjen som stilleflytende kanaler (figur 2). Her er også et gammelt sommerfjøs.

Etter at området ble vernet, er det fortsatt beite i området, både med kyr og hester. Det kan være rundt 15 hester, mens det for kyr ikke har lyktes å få avklart antallet. Beiting på dagens nivå kan være positiv i forhold til naturkvaliteter innen sopp- og planteriket.

Figur 2. Gjengroende, gammel grøft (veite), her med mye bekkeblom. Foto: Dag Holtan.

2.3. Naturkvaliteter

Plante-, fugle- og dyreliv

Frøland (2003) og Holtan (2004) rapporterer at området er relativt artsrikt, med rundt 157 registrerte karplantetaksa (arter/underarter og utilstrekkelig artsbestemte planter, vedlagt i kapittel 8.3.1). Av mer interessante observerte planter kan nevnes dikesvineblom, gulldusk, markfrytle, tiggersoleie, toppstarr (rødlistet VU), kildegras (NT) og veikveronika. Toppstarr (figur 3) har her for øvrig den største kjente forekomsten i Møre og Romsdal, etter funn av 76 nye tuer i 2008 (totalt 77). Fuglefaunaen i området er beskrevet av Folkestad (1982), i ”siste nytt”-spalten i tidsskriftet Rallus og i upubliserte permer med grunnlagsdata for Atlas-prosjektet (Gjershaug et al. 1994) som oppbevares av Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal. Kilder til *hekkende fugl* er først og fremst egne observasjoner sammen med muntlige opplysninger fra Alv Ottar Folkestad og Petter Folkestad. Mens Rørvikvågen tidligere var hekkeplass for flere arter som i dag er rødlistede, har det vært en kraftig tilbakegang for flere av disse, uten at det direkte kan knyttes til forhold innenfor verneområdet. For gress har det imidlertid vært en stor vekst de siste ca. 20 årene. Som fuglelokalitet har lokaliteten i dag viktige funksjoner både som hekke-, trekk- og overvintringslokalitet. Innhentede data om hekkefugler og enkelte andre er sammenstilt i kapittel 8.3.

Figur 3. Toppstarr fotografert ved befaringen 27. mai 2008. Rørvikvågen viste seg etter hvert å ha fylkets suverent største forekomst av denne sårbare (VU) arten, med i alt 77 påviste tuer. Dermed ligger mye av ansvaret for å ta vare på den i Møre og Romsdal innenfor Ramsarområdet. Foto: Dag Holtan.

I tillegg til artene i kapittel 8.3 observeres tidvis en del alkefugler, bl.a. alke (rødlistet VU), lomvi (CR) og teist (VU). Framgangen for gjess kom midt på 1990-tallet, mulig som en følge av generelt god produksjon og mange milde vintrer, og senest vintrene 2008-2010 var det "som vanlig" en plass mellom 500 og 900 gjess på Vigra. De bruker helst Ramsarområdet i Rørvikvågen eller tilgrensende områder, av og til ligger de også på sjøen eller mudderstrendene innenfor Rørvikvågen fuglefredningsområde. Av arter er det observert grågås (mest tallrik), hvitkinngås, kortnebbgås, ringgås og tundragås.

Enkelte av rødlisteartene tilknyttet fuglefredningsområdet har hatt en sterk bestandsnedgang de siste årene, og av disse er særlig makrellterne (VU) i dag mindre regelmessig å observere innenfor området. Statusen for den kritisk truede (CR) arten åkerrikse (figur 4) er for dårlig kjent, og det har ikke vært oppfølgende undersøkelser for denne de siste årene. Alle rapporterte observasjoner er gjort langs kanten utenfor verneområdet, men det er rimelig å anta at den også bruker selve verneområdet.

Av pattedyr er oter (VU) og steinkobbe (VU) kjent, og tidvis kan det ligge 40-50 kobber på skjæra i utkanten av fredningsområdet.

Figur 4. Åkerrikse (CR) kan fremdeles høres i nærheten av Rørvikvågen. Foto: Karl J. Grimstad.

Vegetasjon

Fuglefredningsområdet inneholder sandstrender på landarealet og ganske store gruntvansområder med mye blottlagt mudderstrand ved fjøre sjø. Vegetasjonstyper (DN 2006) i fuglefredningsområdet er: G04 sand og grusstrand, G05 Strandeng og strandsump, med utformingene G0402 overgang til ... strandeng mv. og G0501 stort strandengkompleks.

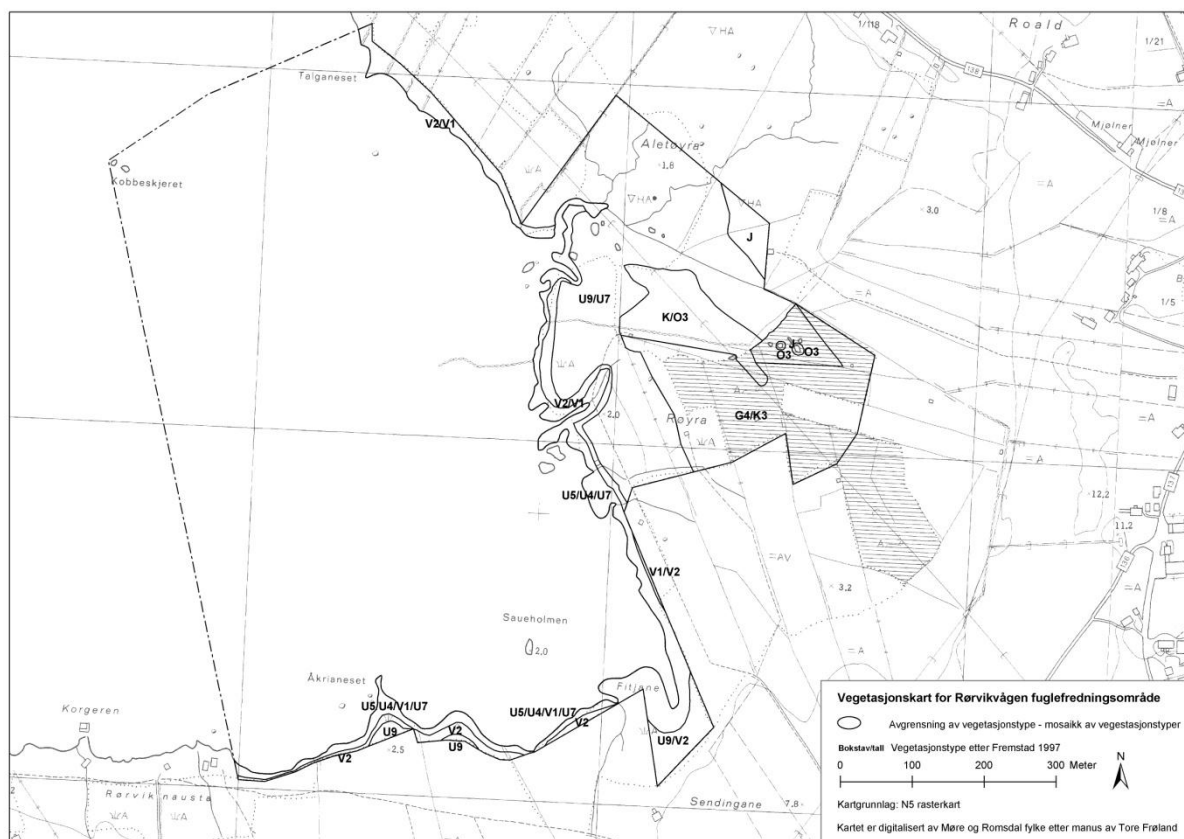
Tilstanden til vegetasjonen i fredningsområdet er gjennomgående god, og hele lokaliteten er beitet av islandshester og storfe.

Frøland (2007) har kartlagt vegetasjonstypene tilknyttet fuglefredningsområdet (tabell 1). Disse er samtidig nokså detaljert tegnet inn på kart (jf. kart i kapittel 2.4). Angitte typer er i samsvar med Fremstad (1997). Truede vegetasjonstyper etter DN (2006) er ikke påvist.

Tabell 1. Registrerte vegetasjonstyper i Rørvikvågen fuglefredningsområde. Symbol og inndeling er etter Fremstad (1997).

Symbol	Betegnelse	Kommentar/utbredelse
G4	Frisk fattigeng	Særlig et parti øst i vågen, litt også i nord
J	Nedbørsmyr	Et lite parti i nordøst
K3	Fattig myr	Særlig et parti øst i vågen
O3	Vannkantvegetasjon med elvesnelle-starr	Særlig et parti øst i vågen
U5	Øvre salteng	Langs hele lokaliteten i øst og sør
U7	Brakkvannseng	Langs hele lokaliteten i øst og sør
U9	Sumpstrand	Særlig et parti nordøst i vågen
V2	Gras- urte/tangvoll	Langs mye av lokaliteten i øst og sør

2.4. Kart over registrerte vegetasjonstyper

2.5. Bevaringsmål, tilstand og trusler

Naturkvalitet defineres som naturtyper, arter, geologi og landskap som skal bevares i et verneområde. **Bevaringsmål** er den tilstanden en ønsker at en naturkvalitet i et verneområde skal ha. Bevaringsmål skal være målbare og kan eksempelvis presiseres gjennom mål for areal eller forekomst av bestemte arter.

Formålet med opprettelse av Rørvikvågen fuglefredningsområde er ifølge forskriftene ”å ta vare på eit viktig våtmarksområde med sitt livsmiljø, fugleliv og anna dyreliv.” Særlig viktig vil det være å ta vare på fredningsområdets betydning for våtmarksfugler til alle årstider. Dette gjelder både for landarealet og sjøarealet, og vil best løses ved å hindre tap av de ulike natur- eller vegetasjonstypene. Også buffersoner, særlig mot nord og øst, har viktige naturkvaliteter som må ses i sammenheng med fredningsområdet.

Det er ikke kjent spesielle trusler mot verneområdets marine del. Landdelen med ulike, ofte svært fuktige vegetasjonstyper, er beitet, og det er viktig at beitedyrene fjernes når det ikke er mer å beite på – altså ikke gi dyrene tilleggsfôr innenfor verneområdet – dette for å unngå unødig slitasje og erosjon. Beitingen diskuteres nærmere i kapittel 3.2.

Forklaringer på uttrykk som går igjen i planen:

Naturtype

Med naturtype forstår vi et ensartet, avgrenset område i naturen som omfatter plante- og dyreliv og miljøfaktorer. Et landskap med stor variasjon inneholder et stort mangfold av naturtyper.

Tilstandsvariabel

Med tilstandsvariabel forstår vi den eller de egenskapene ved naturtypen som bevaringsmålet er rettet mot.

Bevaringsmål

Bevaringsmål er den tilstanden man ønsker at et utvalg av naturkvaliteter i et verneområde skal ha. Bevaringsmålene skal helst være målbare, og kan eksempelvis presiseres gjennom mål for areal eller forekomst av bestemte arter.

Tilstandsklasse

Tilstandsklasse er en inndeling i god, middels eller dårlig. Dette forteller oss hvilken tilstand naturtypen er i.

Forvaltningsmål

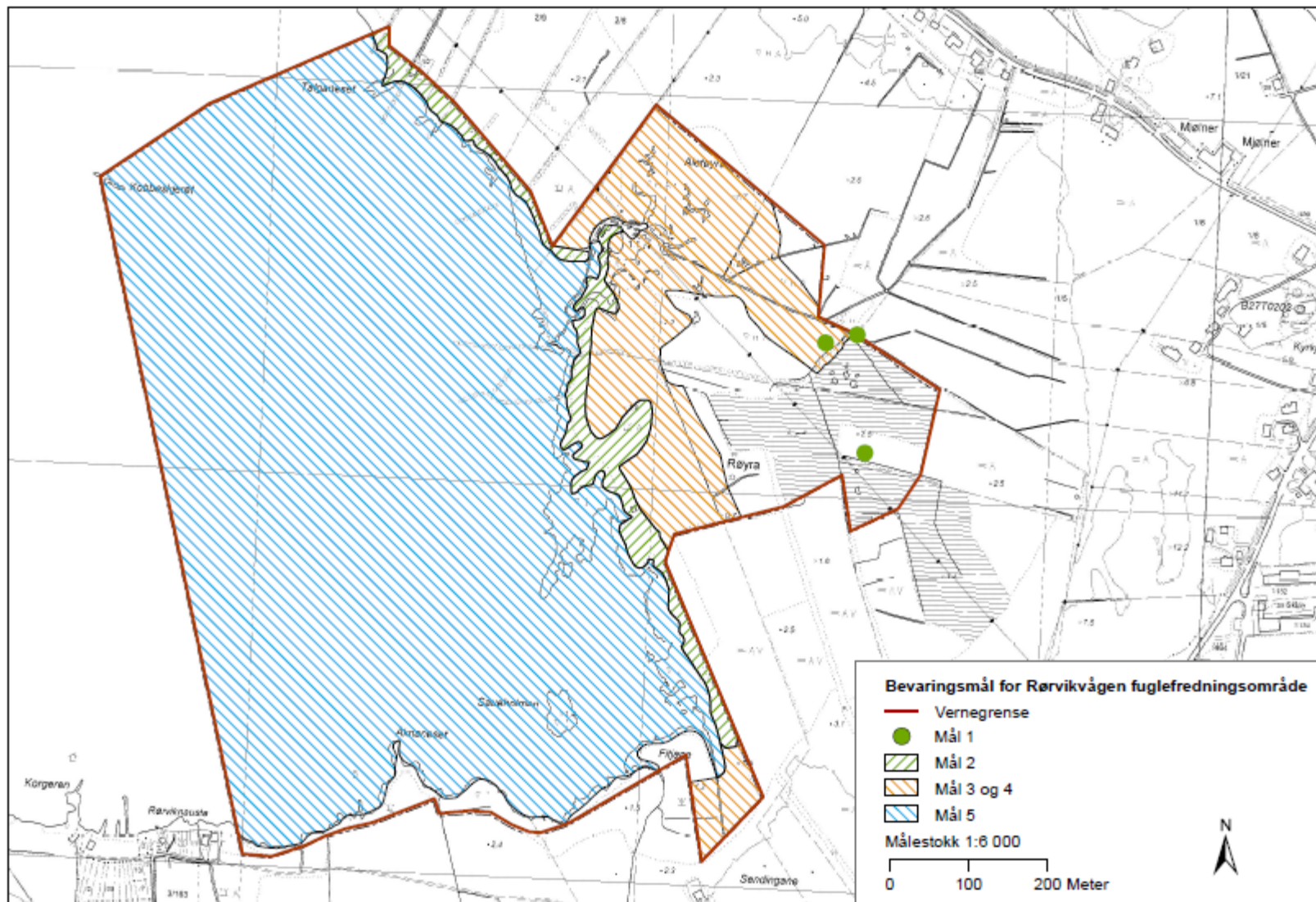
Dette er et samlebegrep for alle målsetninger knyttet til naturverdier/kvaliteter i et verneområde. Slike mål kan også bli knyttet opp mot rekreasjon, jakt, landbruk og andre brukerinteresser.

2.5.1 Fugleliv

Områdets betydning for våtmarksfugl ble spesielt understreket ved vernet i 1988. Områdets funksjon for *hekkende, trekkende og overvintrende fugl* var relativt godt kjent og godt studert, i alle fall før 1990. Det har imidlertid ikke vært noen systematiske undersøkelser over tid etter at området ble vernet, slik at kunnskapen i dag til dels er mangelfull. Nedgang for og dermed fravær av arter som representerer viktige naturkvaliteter (jf. kapittel 2.3.1) skaper visse problemstillinger ved utarbeiding av bevaringsmål, da det er vanskelig å skulle bevare kvaliteter som for øyeblikket er fraværende eller mangelfullt kjente. Registrering og overvåking for fuglebestandene må iverksettes før mer konkrete bevaringsmål kan bli aktuelle (se kapittel 4.4.2).

Tabell 2. Naturkvaliteter, bevaringsmål og overvåking i Rørvikvågen fuglefredningsområde (jf. også kap 4.2 om skjøtsel og 4.3 om overvåking)

Mål nr.	Naturtype	Tilstandsvariabel	Bevaringsmål	Overvåking	Tilstandsklasse	Tiltak
1	Randsone mot fattigmyr K	Forekomst av toppstarr	Beholde forekomstene registrert i 2010 og evt. nyetableringer	Feltobservasjon av SNO/botanikere	Middels	Rydding av trevegetasjon. FM tar hensyn til forekomsten ved evt. grøfterensk. SNO informerer grunneierne.
2	Tangvoller V1 og V2, saltenger	Forekomst av søppel fra havet	Holde strand-områdene fri for søppel	Feltobservasjoner av SNO	Middels	Rydde søppel ved behov
3	Frisk fattigeng G4, brakkvannseng U7 og salteng U5	Areal fattigeng, brakkvannseng og salteng i god stand	Holde arealet fattigeng, brakkvannseng og salteng i god stand med samme areal som på kart fra 2007	Feltobservasjoner av SNO/botanikere	God	Rydde fremmede treslag, holde høvelig beitetrykk
4	Frisk fattigeng G4, og brakkvannseng U7	Hekkende vipe og storspove	Det skal hekke vipe og storspove årlig i fuglefredningsområdet	Feltobservasjoner av SNO/ornitologer	Middels	Rydde fremmede treslag, holde høvelig beitetrykk
5	Grunne sjøområder	Vinterbeitende sjøorre, svartand, havelle, horndykker og gråstrupedykker	Ha gode forekomster av beitende sjøorre, svartand, havelle, horndykker og gråstrupedykker	Feltobservasjoner av SNO/ornitologer	Ukjent	Unngå inngrep og forstyrrelser

Figur 5 Bevaringsmål Rørvikvågen fuglefredningsområde

2.5.2 Vegetasjon

Vegetasjon og planteliv er også nevnt spesifikt i verneforskriftene. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 2.3.2. De viktigste eller sjeldneste naturkvalitetene er trolig knyttet til landdelen av området, her tenkes særlig på den livskraftige populasjonen av toppstarr. Marin kartlegging er ikke gjort, og heller ikke mudderstrendene er kartlagte, slik at naturkvaliteter knyttet til disse miljøene ikke er kjent.

Et mulig tiltak i forhold til bevaringsmål kan eksempelvis være å opprettholde beiting på et nivå som ikke er til skade for vegetasjonen samt fjerne fremmede bartrær og rynkerose.

Tilstanden for den terrestriske vegetasjonen i fuglefredningsområdet generelt er middels god til god, noe som i hovedsak skyldes langvarig og opprettholdt beiting, med et klart kontinuitetspreg. Dette vises bl.a. gjennom funn av en del beitemarkssopper i 2008, og selv om det ikke ble funnet rødlistearter, burde eksempelvis enkelte sjeldne jordtunger knyttet til magre og fuktige miljøer være aktuelle. Planteliste er vedlagt i kapittel 8.3.1.

2.5.3 Tilgrensende områder

Det er vanskelig å diskutere naturkvalitetene i fredningsområdet uten å peke på tilgrensende områder (jf. kart i kapittel 8.4). Dette gjelder først og fremst en naturtypelokalitet rett nord for Rørvikvågen, med en god forekomst av orkidéen engmarihand (figur 5). Samtidig har deler av det tilgrensende området på østsiden av denne etter hvert fått visse kvaliteter som naturbeitemark i takt med den økende og nye bruken av hester her. Også utenfor området i øst er det kvaliteter knyttet til forekomsten av toppstarr. Det understrekes at særlig området øst for fredningsområdet ofte har ropende åkerrikse, og Vigra har generelt vist seg å være det mest stabile området for denne kritisk truede arten i Møre og Romsdal (Dag Holtan, Alv Ottar Folkestad, pers. medd.).

Figur 6. Fukteng med masseforekomst av engmarihånd (de mørkfiolette plantene, de rosa plantene er hanekam) rett vest og nord for verneområdet. Foto: Dag Holtan.

Figur 7. Nedbørsmyr og sumpmiljø nord i lokaliteten. Merk det utpregede beitetrykket. Foto: Dag Holtan.

3. Brukerinteresser

3.1. Verneforskriften og brukerinteresser

Verneforskriften, som er vedlagt i kapittel 8.1, danner rammene for hva som er tillatt innenfor fuglefredningsområdet. Det er særlig kap. IV og V i forskriftene som berører denne problemstillingen, både med hensyn til hva som er forbudt og hva som er unntatt fra vernebestemmelsene. Kap. VI angir enkelte formål forvaltningsmyndigheten kan tillate etter søknad. Rekkevidden av unntakene i forskriftens kap. V og praktiseringa av kap. VI blir nærmere gjennomgått i 5.2.5 og 5.2.6.

Dispensasjonsbestemmelsen i kap. VIII i forskriften er ellers erstattet av § 48 i den nye naturmangfoldloven, jf. § 77 (vedlagt i kapitel 8.2).

3.2. Landbruk

3.2.1 Status

Hele fredningsområdet har vært i bruk som beitemark i lang tid, og slik har det også vært etter vernet. Islandshester og ponnier brukes sentralt i Rørvikvågen og på nordsida, mens storfe overlapper mot sør (se forsidebildet). Beitingen har helt klart hatt en positiv effekt på planteliv inkl. beitemarksopper, mens virkningen på hekkefugler når det gjelder den forholdsvis nye bruken med hester er ukjent. Det er videre plantet noe sitkagran, og denne bør i likhet med rynkerose fjernes.

3.2.2 Rammer og regelverk

Et par av bestemmelsene i verneforskriften berører primærnæringene, helst med en begrenset relevans i praksis. Nedenfor gis en sammenstilling.

I kapittel V, punkt 2, går det fram at vernebestemmelsene ikke er til hinder for ”Slått, beiting og anna etablert jordbruksdrift i og inntil dei freda områda”. Som pekt på i kapittel 3.2.1 er det et relativt omfattende husdyrhold i hele området i dag, med en antatt positiv påvirkning av naturkvaliteter knyttet til sopp og karplanter innenfor verneområdet.

Etter punkt 3 er det tillatt med ”Vedlikehald av grøfteutlaup som er tekne tidlegare og som drenerer tilgrensande jord- og skogbruksareal, etter at forvaltingsstyresmakta er varsla.” Enkelte grøfteutløp finnes, og disse kan vedlikeholdes manuelt uten søknad. Dersom det skal gjennomføres mer omfattende vedlikehold med gravemaskin eller lignende, krever dette søknad om dispensasjon til forvaltningsmyndigheten. Her må det påpekes at den gode forekomsten av en sjelden art som toppstarr stort sett vokser i mer eller mindre gjengrodde grøfter. Det er ønskelig at disse ikke utsettes for skadelige inngrep, og her bør det både forvaltningsmyndighet og oppsyn ha tett kontakt med grunneierne og veilede dem.

Punkt 4 peker på at ”uttak av sand til eige bruk” er tillatt. Det er så vidt noe blottlagt skjellsand på nordsida av vågen, noe erodert på grunn av trafikken med hester. Det er ikke

funnet spor som tyder på at uttak av sand har hatt noe stort omfang etter vernet. Skjellsanden er næringsrik, og vil kunne påvirke plantelivet positivt om den får ligge i fred. Evt. uttak anbefales skjer under flomålet, slik at spor etter uttaket jevnes ut av bølgene. Bestemmelsen åpner ikke for uttak for salg eller annen avhending. Eventuell motorferdsel i forbindelse med uttak av sand må eventuelt omsøkes, da verneforskriften ikke åpner særskilt for dette.

I skjønnsforutsetningene for området (Nordre Sunnmøre herredsrett 18. september 1990, sak B 1/90) er det åpnet for følgende:

- Ved eventuell ny drenering av arealet utenfor dette fredede område, kan denne fremføres gjennom det fredede område via eksisterende dreneringskanaler og bekkeløp.
- Areal som har vært i bruk som gjødslet beite, tillates fortsatt gjødslet/kalket som før. Jordbearbeiding tillates ikke.
- Eksisterende bygninger innenfor det fredede område (sommerfjøs/naust) tillates oppbygget etter brann/andre ødeleggende hendelser. Evt. gjenoppbygging på samme sted og i samme størrelse som tidligere bygning.
- Giftplanten dikesvineblom tillates fjernet, også ved hjelp av kjemiske plantevernmiddel.
- Det vil bli innvilget dispensasjon for etablering av nye grøfteutløp gjennom fredningsområdet for drenering av bakenforliggende og tilgrensende areal.

Forvaltningsmål for landbruket

- Eksisterende grøfteutløp kan vedlikeholdes.
- Fremmede treslag inne i verneområdet kan fjernes som en del av skjøtselen.
- Det kan beites for å holde landskapet åpent uten at dette gir slitasje på vegetasjon og jordsmonn.

3.3. Friluftsliv og rekreasjon

3.3.1 Status

Fuglefredningsområdet er noe brukt som turområde for lokalbefolkningen. Det er bygd et naust/fritidshus i nordvestre hjørne av fuglefredningsområdet.

3.2.2 Rammer og regelverk

Pkt. IV 2 i verneforskrifta fastslår at fugler er freda mot bl.a. unødig forstyrrelse. Det er forbud mot jakt, fangst, bruk av skytevåpen og å slippe løs hund.

I skjønnsforutsetningene for området ble det åpnet for at jakt på hjortevilt blir generelt tillatt. Inntil forskrifta er endret på dette punktet, kan dette løses ved at det gis dispensasjon etter

naturmangfoldloven § 48. En slik dispensasjon kan mest hensiktsmessig gis til Giske kommune, evt. større vald eller grunneierlag, og den bør være flerårig.

Det er også fastsatt en skjønnsforutsetning om at det kan påregnes dispensasjon for oppføring av inntil ti naust på brukene på gnr 1 Roald og ett naust på gnr 3 bnr 5, forutsatt at det gis tillatelse etter annen lovgivning. Nærmere plassering, arrondering og utforming av optrekkssområde skjer i samråd med vernemyndighetene. Dersom gnr 3 bnr 3 kan dokumentere at eiendommen ikke har naustrett utenfor fuglefredningsområdet, kan man påregne tilsvarende dispensasjon for oppføring av ett naust. Dette kan etterkommes ved at det etter søknad kan innvilges dispensasjon for oppføring av naust i fuglefredningsområdet.

Forvaltningsmål for friluftsliv

- Unngå at friluftsliv og annen utfart forstyrrer fuglelivet unødig.
- Håndheve båndtvangen for hund.

3.4. Tekniske anlegg

3.4.1 Status

Det går en 20 kV kraftlinje gjennom østre del av fuglefredningsområdet over en 560 m strekning.

3.4.2 Rammer og regelverk

Pkt. V 5 i verneforskrifta fastslår at verneforskrifta ikke hindrer vedlikehold av eksisterende kraftlinjer. I dette legger vi utskifting av stolper og ledninger, og rydding av linjetrasé.

Motorisert ferdsel i forbindelse med dette må omsøkes særskilt. Planlagt vedlikeholdsarbeid bør gjennomføres utenom hekkesesongen for fugl i månedene mai-juli.

Forvaltningsmål for tekniske anlegg

- Akutte reparasjoner av kraftlinjen kan gjennomføres uten spesielle restriksjoner.
- Planlagt vedlikehold av kraftlinjen bør skje i månedene august-april av hensyn til fuglelivet.
- Motorferdsel i forbindelse med drift av tekniske anlegg må omsøkes særskilt.
- Det bør monteres fugleavvisere på ledningene.

4. Forvaltningsoppgaver og tiltak

4.1. Oppsyn

4.1.1 Status og utfordringer

Med et vernevedtak oppstår det behov for å føre kontroll med at vernebestemmelsene og vilkårene i eventuelle dispensasjonsvedtak blir etterlevd. Statens Naturoppsyn (SNO) har ansvaret for oppsynet i verneområdene i Norge.

SNO har oppsynsmyndighet i medhold av lov av 21. juni 1996 om statlig naturoppsyn og politimyndighet etter miljølovene (friluftsløven, naturmangfoldloven, motorferdselloven, kulturminneloven, viltloven, lakse- og innlandsfiskeloven og deler av forurensningsloven). I tillegg til kontrolloppgavene etter disse lovene skal oppsynet drive rettledning og informasjon, skjøtsel, tilrettelegging, registrering og dokumentasjon. Mange av disse tiltakene blir gjort i samråd med fylkesmannen og er nærmere presentert i denne planen.

4.1.2 Tiltak

- 1) SNO skal besøke området minst 4 ganger årlig.
- 2) Infotavlene og andre skilt skal holdes i stand til en hver tid.

4.2. Skjøtsel

4.2.1 Status og utfordringer

Deler av Rørvikvågen fuglefredningsområde står i fare for gjengroing med ulike bartrær, i hovedsak sitkagran.

Tidligere var det store verdier knyttet til fuglelivet i fuglefredningsområdet, og det samme er i hovedsak observert i 2008 - 2010. Det er også lite som tyder på at de marine områdene har fått noen vesentlig redusert betydning som rasteplass i trekketidene og som overvintringsområde for fugleartene, selv om det er nødvendig med en mer planmessig registrering for å få nye og bedre data også om dette.

4.2.2 Mål

Mål ved ulike skjøtselstiltak kan oppsummeres slik:

- 1) Sikre og bevare artsmangfoldet og landskapsbildet i sandstrendene.
- 2) Opprettholde kvaliteten på landdelen av verneområdet med mål om å bevare de gode kvalitetene som gjør området attraktivt for en rekke fuglearter.

4.2.3 Retningslinjer

- 1) Alle skjøtselstiltak skal skje i regi av fylkesmannen og SNO.
- 2) Grunneiere og organisasjoner skal trekkes med i skjøtselen av området.
- 3) Aktive tiltak som krever inngrep i felt bør skje utenfor hekketiden.

4.2.4 Tiltak

Dette er todelt, og vil i praksis dreie seg om fjerning av fremmede bartrær, men også opprettholde et bærekraftig beiter regime, som ikke ødelegger vegetasjonen.

- 1) Fylkesmannen er ansvarlig for fjerning av fremmede bartrær, og samarbeider med grunneiere. Arbeidet bør være ferdig innen 2013.
- 2) Fylkesmannen er ansvarlig for å utarbeide en plan og nærmere retningslinjer for hvordan man opprettholder til et riktig beiter regime, og utarbeider en tidsplan for arbeidet. Arbeidet bør være ferdig innen 2013.
- 3) Det skal ryddes søppel fra fjæra etter hver vinter. Dette bør skje før 15. april.

4.3. Overvåking

4.3.1 Status og utfordringer

Det har ikke vært gjennomført noen som helst form for planmessig registrering eller overvåking av fuglelivet de siste 30 årene. Uten annen kunnskap om situasjonen enn en tilfeldig kunnskap samlet av lokale ornitologer i fritiden er det vanskelig å utøve en god forvaltning. På grunn av det opparbeidede kunnskapshullet på dette feltet er det ikke utarbeidet noe bevaringsmål for de ulike fugleartene, eller for fuglelivet som helhet. Det er derfor nødvendig å opparbeide ny kunnskap på dette området før mer konkrete bevaringsmål kan defineres.

4.3.2 Mål

- 1) Registrering og overvåking i Rørvikvågen fuglefredningsområde skal gi nødvendig kunnskap for å definere operative bevaringsmål og treffe nødvendige skjøtselstiltak for å nå målsettingene.
- 2) Registrering og overvåking i Rørvikvågen fuglefredningsområde skal gi økt kunnskap om naturtilstanden og endringer i denne.

4.3.3 Retningslinjer

- 1) Fylkesmannen er ansvarlig for overvåking av naturkvalitetene i Rørvikvågen fuglefredningsområde, og delegerer arbeidet til nærmeste kompetente organisasjon eller person.
- 2) Resultater av overvåkningen rapporteres årlig til Fylkesmannen.
- 3) Utviklingen for og tilstanden til naturkvalitetene evalueres, slik at bevaringsmål kan settes opp så raskt man har fått et bedret kunnskapsgrunnlag.

4.3.4 Tiltak

- 1) Fylkesmannen skal i løpet av 2013 sette i gang registrering av fuglebestanden i reservatet. Registreringen skal dekke hekkesesongen, trekketidene og vintersesongen.
- 2) I løpet av 2014 skal det lages en plan for videre overvåkning av naturkvalitetene i fredningsområdet. Tiltakene bør kobles opp mot oppfølgingsprosjektet med overvåking av verneområder som DN arbeider med.

4.4. Informasjon og formidling

4.4.1 Status og utfordringer

Informasjonstavlen ved fuglefredningsområdet bør stå permanent plassert med samme lokalisering som i dag. Ut over denne er det grensemerker eller verneskilt flere steder.

Det synes ikke som om fuglefredningsområdet er mye brukt av publikum, og det er lite trolig at området står foran økende utfart eller trafikk. Det meste av trafikken gjelder fritidsturer fra de fastboende. Trafikken utenfra (ornitologene) bruker i hovedsak kraftige teleskoper for avstandsobservasjoner. Tilrettelegging for ferdsel synes derfor ikke påkrevd.

4.4.2 Mål

- 1) Informasjonsplakaten bør revideres, og skal til enhver tid ha korrekte opplysninger om naturverdiene eller naturkvalitetene.

4.4.3 Retningslinjer

- 1) Informasjonsmateriellet utarbeides av Fylkesmannen eller av den han utpeker til å gjøre arbeidet. Det skal likevel kvalitetssikres av Fylkesmannen.

4.4.4 Tiltak

- 1) Informasjonstavlene skal revideres og oppdateres.
- 2) Det skal utarbeides en felles informasjonsbrosjyre om verneområdene i Giske kommune

Figur 8. Fattig myr og fukteng øst for Rørvikvågen, med mengder av flekkmarihand og bekkeblom. Foto: Dag Holtan.

5. Saksbehandling

5.1. Forvaltningsmyndigheter

Ansvar for forvaltningen av Rørvikvågen fuglefredningsområde involverer følgende myndigheter:

- 1) **Miljøverndepartementet (MD)** er øverste myndighet for miljøforvaltningen i Norge. Departementet har ansvaret for at den miljøpolitikken Stortinget har vedtatt blir gjennomført. MD er overordnet myndighet for forvaltningen av områder vernet etter naturmangfoldloven.
- 2) **Direktoratet for naturforvaltning (DN)** er øverste fagmyndighet for naturvernområder i Norge og har hovedansvar for forvaltning av områder vernet etter naturmangfoldloven. DN avgjør hvem som skal være forvaltningsmyndighet for det enkelte verneområde. DN er klageinstans for vedtak som forvaltningsmyndigheten i det enkelte verneområdet har gjort. DN skal også veilede forvaltningsmyndigheten i praktiseringen av verneforskriftene.
- 3) **Fylkesmannen i Møre og Romsdal (FM)** er forvaltningsmyndighet for Rørvikvågen fuglefredningsområde.
- 4) **Giske kommune** er myndighet på flere av de øvrige lovverkene som kan få betydning innen fredningsområdet, eksempelvis plan- og bygningsloven og motorferdselloven.

5.2. Lovverk, føringer og forvaltning

5.2.1 Verneforskriften

Verneforskriften for Rørvikvågen fuglefredningsområde ligger vedlagt i kapittel 8.1. Selv om den generelle dispensasjonshjemmelen i forskriftas kap. VIII nå er erstattet av § 48 i naturmangfoldloven, slår overgangsbestemmelsene i lovens § 77 fast at eldre vernevedtak fortsatt gjelder inntil Kongen måtte bestemme noe annet. Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet et rundskriv «Forvaltning av verneforskrifter» (DN 2010) som legges til grunn for saksbehandlinga.

Verneforskriften har som formål å opprettholde den tilstanden som området var i ved fredningstidspunktet, samt å fremme verneformålet. Det er Fylkesmannens ansvar at verneforskriften blir forvaltet i forhold til verneformålet, og hvis verneverdiene forringes, er det Fylkesmannens ansvar at nødvendige tiltak blir igangsatt. Forvaltningen av verneområdet skal skje med et langsiktig perspektiv. Dette stiller krav til langsiktig tenkning hos både de daglige brukerne og Fylkesmannen. Forvaltningsplanen for Rørvikvågen fuglefredningsområde er planlagt å rulleres hvert 10. år for å kunne fange opp eventuelle endringer i verneområdet (jf. kapittel 6).

5.2.2 Prinsippene i naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen.

Prinsippene kommer til anvendelse også ved forvaltning av eksisterende verneområder, herunder forvaltningsplaner.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Videre skal kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen vektlegges. Det er opp gjennom årene gjennomført ulike naturfaglige undersøkelser i Giske fuglefredingsområde, og det foreligger flere rapporter som dokumenterer naturkvalitetene. Dette kunnskapsgrunnlaget er lagt til grunn i forvaltningsplanen. Kunnskap om historisk bruk er også lagt til grunn i planen, bl.a. i forbindelse med vurdering av skjøtselstiltak.

Ut fra dagens kunnskap, vil aktivitetene som vil kunne foregå i henhold til verneforskriften, neppe ha noen særlig negativ innvirkning på artene og naturtypene som ønskes ivarettatt gjennom vernet. Verneforskriften er til hinder for aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ innvirkning på verneverdiene. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor rammen av de restriksjoner som er satt i verneforskriften. Vi vurderer det slik at forvaltningsplanen og oppfølging av denne med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene i området, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Den foreliggende kunnskapen om artenes bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologisk tilstand i dette området, vurderes å stå i et rimelig forhold til forvaltningsplanens karakter, og retningslinjen om kunnskapsgrunnlaget i § 8 anses som oppfylt. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i utarbeidelsen av denne planen, jf. naturmangfoldloven § 9.

Forvaltningsplanen gir nærmere retningslinjer for aktiviteter som er tillatt i naturreservatet innenfor rammen av verneforskriften og naturmangfoldloven. Vurdering av den enkelte aktivitet i forhold til samlet belastning i verneområdet, vil være meget relevant ved vurdering av søknader om dispensasjoner fra verneforskriften. I forbindelse med forvaltningsplanen er det utarbeidet nærmere bevaringsmål for ulike naturkvaliteter som grunnlag for overvåking av naturtilstanden i området. Dette vil gi et styrket grunnlag for å kunne vurdere samlet belastning av ulike aktiviteter i området. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, får ikke særlig betydning, ettersom verneforskriften som forvaltningsplanen bygger på legger vesentlige begrensninger på hvilke tiltak som kan gjøres i området. De tiltakene som vil kunne gjennomføres vurderes ikke å ha vesentlig negativ effekt på naturtyper, arter eller økosystem.

Prinsippene i § 12 vurderes å være relevante. Prinsippet om beste tilgjengelige teknikker og driftsmetoder vurderes som aktuelt bl.a. i forbindelse med skjøtselstiltak. Prinsippet om beste lokalisering vurderes som relevant i forbindelse med bl.a. behandling av søknader om dispensasjoner, både når det gjelder spørsmålet om dispensasjon bør gis og eventuelt hvilke vilkår som bør settes. Forvaltningsplanen legger opp til skjøtselstiltak som er vurdert å være best mulig tilpasset naturkvalitetene en ønsker å ta vare på. Gjennom den overvåking av naturtilstanden som planen legger opp til, vil en få et godt grunnlag for å evaluere gjennomførte skjøtselstiltak og ev. foreta korrigeringer både når det gjelder teknikker/metoder og lokalisering.

5.2.3 Forholdet til andre lovverk

Forskrifter gitt med hjemmel i naturmangfoldloven går foran andre lover eller forskrifter dersom det er ulikheter mellom bestemmelsene. Det er også viktig å merke seg at det øvrige regelverk gjelder i tillegg til verneforskriftene i områder vernet etter naturmangfoldloven. Ved søknader om tillatelse til motorisert ferdsel vil det i de fleste tilfeller være nødvendig med både dispensasjon fra motorferdselloven og fra verneforskriften, eventuelt § 48 i naturmangfoldloven. Med få unntak vil verneforskriften ha strengere bestemmelser vedrørende bruk og tiltak enn annet lovverk. Det er derfor naturlig at en søknad om dispensasjon først blir behandlet av fylkesmannen. Forskrifter gitt med hjemmel i naturmangfoldloven begrenser ikke rådighetsutøvelsen utenfor verneområdet.

Etter naturmangfoldloven § 49 man skal vektlegge verneverdiene i fuglefredingsområdet for tiltak utenfor som kan påvirke verneområdet, og som trenger tillatelser etter annet lovverk.

5.2.4 Tolkning og detaljering av unntaksreglene i verneforskriften

I kapittel V i verneforskriften er det listet opp en rekke aktiviteter som kan utføres uten forutgående tillatelse eller dispensasjon fra forvaltningsmyndigheten. For å sikre en mest mulig konsekvent forvaltning og forutsigbare rammebetingelser for ulike brukerinteresser kan det være ønskelig å omtale disse litt nærmere og konkretisere innholdet i de tilfeller det kan oppstå tvil om hvordan de skal forstås:

- Nr. 1 slår fast at forbudsbestemmelse i kapittel IV ikke er til hinder for militær, operativ virksomhet og tiltak i sikrings-, ambulans-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtels- og forvaltningsøyemed. Dette er en standardformulering som med nyanser finnes inntatt i bestemmelsene for alle verneområder i Norge. Unntaket gjelder ikke øvelsesvirksomhet for de aktuelle formålene og det er viktig å presisere at ingen privatpersoner på egen hånd kan utføre aktivitet i medhold av denne bestemmelsen.
- Nr. 2 gir rett til slått, beiting og annen etablert jordbruksdrift i og inntil det fredete området. Det er ikke fulldyrket mark i verneområdet og vi vurderer det slik at beiting

er den eneste aktiviteten som er aktuell i området i dag. Oppføring av gjerder og grunder er søknadspliktig. Bestemmelsen gir ikke adgang til å bruke kunstgjødsel innenfor verneområdet, men skjønnsforutsetningen presiserer at det er adgang til å bruke kunstgjødsel og kalk på areal innenfor verneområdet som har vært brukt som gjødslet beite.

- Nr. 3 åpner for vedlikehold av grøfteutløp som er tatt tidligere og som drenerer tilgrensende jord- og skogbruksareal. Før slikt vedlikehold skal forvaltningsmyndigheten varsles og kan komme med nærmere anbefalinger for dette arbeidet dersom det er ønskelig ut fra vernehensyn. Slik varsling kan skje på e-post eller telefonisk der det haster å få gjennomført tiltaket. Normalt bør dette varsles minst en uke før tiltaket skal startes. Det bør også tas hensyn til at den viktige plantarten toppstarr vokser i grøftkantene. Det er nødvendig med forvaltningsmyndighetens tillatelse for å benytte gravemaskin til slikt arbeid.
- Nr. 4 gir rett til å ta ut sand til eget bruk. Det er ikke anledning til å ta ut sand for salg eller annen avhending. Eventuelt uttak bør skje under flomålet. Det er nødvendig med forvaltningsmyndighetens tillatelse for å benytte motorisert kjøretøy til sanduttak.
- Nr. 5 gir adgang til å vedlikeholde eksisterende veier og kraftlinjer. Ei 20 kV kraftlinje krysser fuglefredningsområdet over ei 560 m strekning i østenden.
- Nr. 6 presiserer at fiske er tillatt etter det lovverk og de forskrifter som gjelder til en hver tid. Her er det bare være fiske i saltvann som er aktuelt. Med fiske må en også forstå fangst av f.eks. krabbe og hummer. Det omfatter ikke sanking av tang og tare, som er fredet etter kapittel IV, nr. 1. Vernebestemmelsene forbyr heller ikke sanking av snegler og skjell, men dette krever normalt tillatelse fra grunneier.
- Nr. 7 åpner adgang for motorferdsel til bruk i næringsformål. Eksempel på slike formål er kjøring med landbruksmaskiner, transport av utstyr og materialer i jordbruk, kjøring for uttak av ved og leplantinger, og bruk av motorbåt i fiske, fangst og annet sjøverts næring, jf. også kap. IV nr. 6.
- Nr. 8 gir adgang til jakt på villmink i samsvar med viltloven med forskrifter. I dag er flere av reglene i viltloven erstattet av tilsvarende regelsett etter naturmangfoldloven. I den grad det måtte forekomme villmink i verneområdet vert det oppfordret til å etterstrebe arten. Generelt vil en tilrå at uttak av villmink blir gjort ved bruk av slagfeller siden mange vil oppfatte det negativt at det jaktes med gevær i et verneområde.
- Nr. 9 tillater vedlikehold av eksisterende telelinjer/kabler. Vi er ikke kjent med at slike installasjoner finnes i verneområdet, men skulle det finnes nedgravde kabler må det presiseres at eventuell bruk av motorisert kjøretøy for å grave opp disse i forbindelse med vedlikehold vil kreve dispensasjon fra vernebestemmelsene.

5.2.5 Omtale av de spesielle dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften

I kapittel VI finnes en del spesifiserte aktiviteter og formål som forvaltningsmyndigheten kan tillate etter søknad. Ved behandling av slike søknader vil det med utgangspunktet i naturmangfoldloven legges særlig vekt på tiltakets virkning på verneformålet.

- Nr. 1 har hjemmel for å tillate kontrollert felling av vilt når dette blir sett på som nødvendig for å hindre bestandsmessige misforhold mellom ulike arter eller i forholdet art/miljø på grunn av menneskeskapte faktorer. Denne bestemmelsen kan brukes for å ta ut introduserte arter som villmink, ellers kjenner vi ikke til slike forhold.
- Nr. 2 hjemler å kunne gi løyve til jakt på steinkobbe. Generelt bør jakt skje utenfor naturreservatet. Evt. tillatelser kan bare gis utenfor hekke- og trekkseong for fugl.
- Nr. 3 åpner for å kunne tillate etablering av nye grøfteutløp for drenering av tilgrensende arealer. Evt. løyver vil også omfatte bruk av gravemaskin til slikt arbeid.
- Nr. 4 gir forvaltningsmyndigheten mulighet for å tillate fjerning av vegetasjon som er vertsplanter for skadeorganismer i jordbruket, og fjerning av giftplanter. Det kan tillates bruk av kjemiske sprøytemidler, og skjønnsforutsetningen åpner for at det kan påregnes dispensasjon for fjerning av dikesvineblom.
- Nr. 5 har hjemmel for å tillate bygging av pumpehus og legging av ledninger for vannanlegg m.m. Dette gjelder både vannforsyning og avløp. Det er nok mest aktuelt for legging av avløpsledninger, inkl. utslippsledninger i sjø. Bestemmelsen kan også brukes for å tillate bygging av gjerder og grunder.

5.2.6 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Kapittel VIII i verneforskriften inneholder den generelle unntaksparagrafen. I dag er denne erstattet av § 48 i naturmangfoldloven, (se kapittel 8.3). Fra den opprinnelige generelle dispensasjonsbestemmelsen i kapittel VIII i verneforskriften er følgende dispensasjonsformål videreført i naturmangfoldlovens § 48:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Dispensasjon i særlige tilfeller når det ikke er i strid med formålet med vernet gjelder hovedsakelig bagatellmessige inngrep/tiltak eller forstyrrelser av forbigående karakter og som er av stor betydning for søker og ikke i konflikt med verneverdiene. Tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdiene i Rørvikvågen fuglefredningsområde vil ikke kunne gis dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Dispensasjon for arbeider av vesentlig samfunnsmessig verdi gjelder for tiltak som ikke ble vurdert eller var aktuelle på vernetidspunktet. Dispensasjon hjemlet i dette punktet skal kun gis under helt særskilte forhold av nasjonal betydning. Det vil ikke være tilstrekkelig grunnlag for å innvilge dispensasjon med bakgrunn i denne bestemmelsen i saker som kun har lokal eller regional betydning.

5.2.7 Generelle retningslinjer for saksbehandling

Retningslinjer for behandling av saker som angår de ulike brukerinteressene er presentert i kapittel 3. Punktene under viser de generelle retningslinjene for all saksbehandling som omhandler Rørvikvågen fuglefredningsområde.

- 1) Alle søknader om tiltak som krever tillatelse/dispensasjon etter verneforskriften sendes Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- 2) Normalt vil verneforskriften ha strengere bestemmelser enn det som gjelder etter annet lovverk. Søknader vurderes derfor først etter verneforskriften før de eventuelt vurderes etter annet lovverk. Avslag etter verneforskriften kan ikke overstyres av annet lovverk.
- 3) Nærmere retningslinjer for saksbehandling er gitt under de enkelte brukerinteresser. Det er viktig at det i all saksbehandling blir gjort en samlet vurdering i forhold til tiltakets virkning på verneverdiene og forholdet til øvrige brukerinteresser.
- 4) Disse instansene skal ha kopi av alle vedtak: Giske kommune, Statens Naturoppsyn, Direktoratet for naturforvaltning.
- 5) Klage på vedtak gjort av fylkesmannen skal behandles etter reglene i forvaltningsloven. Direktoratet for naturforvaltning er klageinstans for alle saker etter verneforskrifta. En eventuell klage på vedtak sendes Direktoratet for naturforvaltning via Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen foretar forberedende klagebehandling og vurderer innholdet i klagen. Fylkesmannen kan etter dette endre sitt opprinnelige vedtak. Dersom fylkesmannen opprettholder sitt vedtak, skal klagen oversendes Direktoratet for naturforvaltning for endelig behandling og vedtak.

6. *Forvaltningsplanens varighet*

Forvaltningsplanen for Rørvikvågen fuglefredningsområde gjelder fram til ny forvaltningsplan er vedtatt. Fylkesmannen er ansvarlig for revidering av forvaltningsplanen, og det tas sikte på å gjøre dette hvert 10. år. Fylkesmannen kan revidere forvaltningsplanen før den tid dersom det er behov for det. Bevaringsmålene bør revideres i samsvar med at nasjonale standarder for disse blir vedtatt, uavhengig av tidspunkt for revisjon for resten av forvaltningsplanen.

Figur 10. *Gammel grøft (veite) i Rørvikvågen, med brakkvannsmiljø. Foto: Dag Holtan.*

7. Kilder

7.1. Generell og sitert litteratur

- Artsdatabanken, 2010. Norsk rødliste for arter 2010.
- Artsdatabanken, 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011.
- Direktoratet for naturforvaltning 2006. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2. utgave på Internett sommeren 2007.
- Direktoratet for naturforvaltning 2010. Forvaltning av verneforskrifter. Rundskriv november 2001, revidert februar 2010.
- Elven, R. 2001. Havstrandvegetasjon. s. 154-200 I: Fremstad, E. & Moen, A. (red.). Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU rapport botanisk serie 2001-4.
- Elven, R. (red.), Lid, J. & Lid, D. T. 2005. Norsk flora. 7. utgåve. Det Norske Samlaget, Oslo. 1230 s.
- Folkestad, A. O. 1976. Giske kommune. Friluftsliv og naturvern i Møre og Romsdal, spesiell del: 27. Møre og Romsdal fylke. Plan- og utbyggingsavdelinga.
- Folkestad, A. O. & Loen, J., 1998. Hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal - ein statusrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 4-1998. 125 s.
- Fremstad, E. 1997a. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Fremstad, E. 1997b. Fremmede planter i Norge. Rynkerose - *Rosa rugosa*. Blyttia 55:115-121.
- Frøland, T. 2003. Re-evaluering av Ramsarområder i Møre og Romsdal. Rapport.
- Frøland, T. 2007. Ramsarområder i Møre og Romsdal. En gjennomgang av status med hovedvekt på vegetasjon og tanker omkring framtidig skjøtsel. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 1-2007. 60 s + kartvedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga 1982. Utkast til verneplan for våtmarksområde i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga. 224 s.
- Gederaas, L., Salvesen, I & Viken, Å. (red.) 2007. Norsk svarteliste 2007 - økologiske risikovurderinger av fremmede arter. Artsdatabanken, Norge. 151 s.
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994. Norsk fugleatlas. Hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge. Norsk Ornitologisk Forening. Klæbu. 552 s.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B. 2003. Regionalt sjeldne og truete plantearter i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga, rapport 2003:01. 70 s.
- Gaarder, G. & Fjeldstad, H., Flynn, K. M. & Hanssen, U. 2011. Naturtyper i 16 verneområder i Møre og Romsdal fylke. Resultater fra basiskartlegging etter NiN-metoden i 2010 og 2011. Miljøfaglig Utredning, rapport 2011:73. 89 s + vedlegg.
- Holtan, D. 2004. Biologiske undersøkingar i Giske kommune. 69 s.
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I. 1986. Havstrand i Møre og Romsdal. Lokalitetsbeskrivelser. Økoforsk rapport 1986:3B: 184 s.
- Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.
- Moen, A. 1998. Vegetasjon. Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Valde, K., 1983. Trekkforløp og habitat hjå enkeltbekkasin, *Gallinago gallinago* på hausttrekk. Hovudfagsoppgåve i zoologi, Universitetet i Trondheim.

7.2. Muntlige kilder

Alv Ottar Folkestad, Ulstein
Petter Folkestad, Giske

8. *VEDLEGG*

8.1. *Verneforskrift*

Forskrift om vern av Rørvikvågen fuglefredningsområde, Giske kommune, Møre og Romsdal.

Fastsett ved kgl.res. av 27. mai 1988. Fremja av Miljøverndepartementet. Endret 28. oktober 1988 nr. 1198.

I

I medhald av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63, § 14, 2. ledd og § 9, jf § 10 og §§ 21, 22 og 23 er fuglelivet og fuglane sitt livsmiljø i eit område ved Vigra i Giske kommune, Møre og Romsdal fylke, freda ved kgl.res. av 27. mai 1988 under nemninga Rørvikvågen fuglefredningsområde.

II

Fredinga berører følgjande gnr/bnr:

1/6, 7, 8; 2/5, 7, 8, 9, 10; 3/1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 17, 20 og 119.

Fuglefredningsområdet dekkjer eit areal på ca. 733 dekar, av dette er ca. 448 sjøareal.

Grensene for fuglefredningsområdet går fram av kart i målestokk 1:5.000, datert Miljøverndepartementet oktober 1987. Kartet og fredingsføresegnene blir oppbevarte i Giske kommune, hos fylkesmannen i Møre og Romsdal, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

Dei nøyaktige grensene for fuglefredningsområdet skal avmerkast i marka. Knekkpunkta bør koordinatfestast.

III

Føremålet med fredinga er å ta vare på eit viktig våtmarksområde med sitt livsmiljø, fugleliv og anna dyreliv.

IV

For fuglefredningsområdet gjeld følgjande føresegner, jf punkta V - VI:

1. Vegetasjon som er av verdi som livsmiljø for fuglar, er freda mot skade og øydelegging av ein kvar art, t.d. tangskjering og taretråling.
2. Fuglar, under dette også reir og egg, er freda mot all form for skade, øydelegging og unødige forstyrring (jf § 3 i viltlova). Jakt, fangst, bruk av skytevåpen og å sleppe laus

hund er forbode i fuglefredingsområdet. Utsetjing av vilt er ikkje tillate. Elles gjeld viltlova sine føresegner og forskrifter.

3. Det må ikkje iverksetjast tiltak som kan endre dei naturgjevne produksjonstilhøva eller gjere fuglane sitt livsmiljø ringare, her under drenering og anna form for tørrlegging, uttak eller oppfylling av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forureiningstilførslar, dumping av avfall og bruk av kjemiske plantevernmiddel.

Opplistinga er ikkje fullstendig.

4. Motorisert ferdsel er forbode, jf pkt. V.

V

Føresegnene i punkt IV er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær, operativ verksemd og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltingsøyemed.
2. Slått, beiting og anna etablert jordbruksdrift i og inntil dei freda områda.
3. Vedlikehald av grøfteutlaup som er tekne tidlegare og som drenerer tilgrensande jord- og skogbruksareal, etter at forvaltingsstyresmakta er varsla.
4. Uttak av sand til eige bruk.
5. Vedlikehald av eksisterande vegar og kraftliner.
6. Fiske etter det lovverk og dei forskrifter som gjeld til ei kvar tid.
7. Motorferdsel til bruk i næringsføremål.
8. Jakt på villmink i samsvar med viltlova med forskrifter.
9. Vedlikehald av eksisterande teleliner/kablar.

VI

Forvaltingsstyresmakta, eller den forvaltingsstyresmakta fastset, kan gje løyve til:

1. Kontrollert felling av vilt når dette blir sett på som naudsynt for å hindre bestandsmessige mistilhøve mellom ulike artar eller i tilhøvet art/miljø på grunn av menneskeskapte faktorar.

2. Jakt på steinkobbe.
3. Etablering av nye grøfteutlaup for drenering av tilgrensande areal.
4. Fjerning av vegetasjon som er vertsplantar for skadeorganismer i jordbruket. Fjerning av giftplantar (også bruk av kjemiske sprøytemiddel).
5. Bygging av pumpehus, legging av leidningar for vassanlegg m.m.

VII

Forvaltingsstyresmakta eller den forvaltingsstyresmakta fastset, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med fredingsføremålet. Det kan utarbeidast skjøtelsplan, som skal innehalde nærare retningsliner for gjennomføring av skjøtselstiltaka.

VIII

Forvaltingsstyresmakta kan gjere unnatak frå fredingsføresegnene når føremålet med fredinga krev det, samt for vitenskaplege undersøkingar og arbeid av vesentleg, samfunnsmessig verdi, og i spesielle tilfelle dersom det ikkje strir mot føremålet med fredinga.

IX

Forvaltinga av fredingsføresegnene er lagt til fylkesmannen i Møre og Romsdal.

X

Desse fredingsføresegnene trer i kraft straks.

8.2. *Noen bestemmelser i naturmangfoldloven*

§ 7. *(prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)*

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§ 8. *(kunnskapsgrunnlaget)*

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. *(føre-var-prinsippet)*

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§ 10. *(økosystemtilnærming og samlet belastning)*

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11. *(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)*

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12. *(miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)*

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

§ 48. *(dispensasjon fra vernevedtak)*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

8.3 Fugleobservasjoner

Hekkende og rastende fugler i Rørvikvågen fuglefredningsområde. H= hekking sannsynlig/mulig.

Art	Hekking	Rødlisteart	Kilde	Kommentar
Smålom			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 2 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Storlom		NT	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 1 ind. (overvintrende), men det er meget sjelden at denne arten overvintrer i Møre og Romsdal
Islom			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 4 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Gråstrupedykker			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 15 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Storskarv			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 15 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Toppskarv			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir spredte vinterfunn, situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Gråhegre			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 15 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Sangsvane			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 5 ind. (overvintrende), de siste 10 årene har tallet vært opp til 20
Tundragås			Egne obs.	Ikke oppgitt tidligere, nå inntil 5-6 høst og vinter, de overvintrer tidvis på Vigra og bruker Rørvikvågen regelmessig
Grågås	H		Egne obs.	Folkestad oppgir 45 på trekk/overvintring, nå inntil 900 høst og vinter, de overvintrer jevnlig på Vigra og bruker Rørvikvågen regelmessig. Minst 10 hekkende par i 2008.
Hvitkinngås			Egne obs.	Ikke oppgitt tidligere, nå inntil 5-6 høst og vinter, de overvintrer tidvis på Vigra og bruker Rørvikvågen regelmessig

Art	Hekking	Rødlisteart	Kilde	Kommentar
Gravand	H		Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 7 hekkende par, omtrent som i dag, dessuten 20-30 fugler i trekketidene og sjelden 2-3 ind. overvintrende
Ærfugl			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 27 hekkepar og 50 ind. overvintrende, situasjonen i dag er uklar
Havelle			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 30 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, men med store fluktasjoner
Svartand			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 7 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner (opp til 42 registrert om vinteren)
Sjørørre		NT	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 10 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner og trolig en liten nedgang
Kvinand			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 9 ind. (overvintrende), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner og generelt middels viktig område for arten
Siland	?		Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 5 hekkende par og 15 ind. (overvintrende), dagens status er uklar
Åkerrikse	(H?)	CR	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir inntil 3 hekkende par. Det observeres stort sett årlig fugler inntil lokaliteten, men registreringene har vært lite systematiske i det siste
Tjeld	H		Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 20 hekkepar og ca. 100 i trekketidene. Uavklart hekkestatus, men nå opp til 3-400 på vårtrekk
Sandlo	?		Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 1 hekkepar og 10 ellers i året. Kanskje utgått som hekkefugl og uavklart situasjon i trekketidene
Heilo			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir noen hundre i trekketidene, situasjonen i dag er uklar
Tundralo			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir noen 6 ind. i trekketidene, situasjonen i dag er trolig noenlunde lik

Art	Hekking	Rødlisteart	Kilde	Kommentar
Vipe		NT	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 20 hekkepar og drøyt 100 i trekketidene, uklar hekkestatus, men minst like mange i trekketidene og sjelden overvintrende i dag
Polarsnipe			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 30 ind. (mest om høsten), situasjonen er trolig ikke ulik i dag, med noen variasjoner
Sandløper			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 4 ind. (mest om høsten), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner. Sekundær lokalitet for denne arten
Dvergsnipe			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 50 ind. (mest om høsten), situasjonen er uklar i dag
Myrsnipe			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir ca. 200 ind. under høsttrekket, til stede også i dag, men ikke data på antall
Brushane		VU	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 6 hekkende par og hundretalls på høsttrekk. Ingen nyere data, men trolig tallrik i trekketidene
Kvartbekkasin			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 50 ind. på høsttrekk, og situasjonen er trolig ikke dårligere i dag. Vanskelig å registrere, men påtreffes som regel i grøftkanter om høsten, dels også overvintrende
Enkeltbekkasin	H		Folkestad 1982, Valde 1983, egne obs.	Folkestad oppgir 100 ind. på høsttrekk, og situasjonen er trolig ikke dårligere i dag. Vanskelig å registrere, men påtreffes som regel rikelig i grøftkanter om høsten, dels også overvintrende
Lappspove			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 12 ind. (mest om høsten), situasjonen er ikke ulik i dag, med noen variasjoner, av og til overvintrende
Småspove			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 7 ind. (mest om høsten), situasjonen er nå uklar
Storspove	H	NT	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 6 hekkepar og 70 i trekketidene inkl. overvintring. Uklar status i dag, og trolig nedgang som hekkefugl
Rødstilk	H		Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir 9 hekkepar og drøyt 25 i trekketidene, fremdeles hekkefugl, men trolig nedgang, fremdeles trolig opp mot 20-30 i trekketidene

Art	Hekking	Rødlisteart	Kilde	Kommentar
Fiskemåke	H	NT	Folkestad 1982, egne obs.	Tallrik, særlig vår og høst (>100). Hekkestatus er ukjent, men trolig sterk nedgang som hekkefugl (Folkestad oppgir 25 par)
Sildemåke			Folkestad 1982, egne obs.	Spredte observasjoner, særlig vår og høst (>10)
Gråmåke			Folkestad 1982, egne obs.	Tallrik, særlig vår og høst (>100)
Svartbak			Folkestad 1982, egne obs.	Tallrik, særlig vår og høst (>100)
Makrellterne		VU	Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir noen titalls ind. på trekk, uklar status i dag og trolig svært fluktuerende
Rødnebbterne			Folkestad 1982, egne obs.	Folkestad oppgir noen titalls ind. på trekk, uklar status i dag og trolig svært fluktuerende

8.4. *Planteliste*

Plantelista er etter Frøland (2007).

Amerikamjølke	Krypsoleie	Strandsmelle
Andemat	Kveke	Strandstjerne
Bekkeblom	Kvitkløver	Sumpkarse
Bekkestjerneblom	Kystgriseøre	Tangmelde
Bjønnskjegg	Kystmyrklegg	Tepperot
Bjørk	Legeveronika	Tettegras
Blokkebær	Loppestarr	Tiriltunge
Blåbær	Lyssiv	Toppstarr
Blåklokke	Løvetann-art	Torvull
Blåknapp	Mannasøtgras	Trådsiv
Blåkoll	Marikåpe-art	Tunrapp
Blåtopp	Markfrytle	Tusenfryd
Bruskmelde	Markrapp	Tvebostarr
Bråtestarr	Mjødurt	Vanlig arve
Buestarr	Musestarr	Vassarve
Bukkeblad	Myrfiol	Vasslirekne
Dikeminneblom	Myrhatt	Veikveronika
Dikesvineblom	Myrklegg	Vendelrot
Dikevasshår	Myrmaure	Øyentrøst-art
Duskull	Myrmjølke	Åkersnelle
Einer	Myrsauløk	Åkersvineblom
Engfrytle	Myrtistel	Åkersnelle
Engkarse	Ormetelg	
Engkvein	Paddesiv	
Englodnegras	Platanlønn	
Engrapp	Rogn	
Engsoeie	Rome	
Fjørekoll	Rosenrot	
Fjøresaltgras	Rustsivaks	
Fjøresauløk	Ryllik	
Fjøresivaks	Ryllsiv	
Fjørestarr	Rød jonsok	
Flaskestarr	Rødkløver	
Flekkmarihand	Rødsvingel	
Fuglevikke	Røsslyng	
Følblom	Saftstjerneblom	
Geitsvingel	Saltarve	
Gjetertaske	Saltbendel	
Groblad	Saltsiv	
Grøftesoleie	Sibirbjønnekjeks	
Grønnstarr	Sisselrot	
Gråstarr	Skjørbuksurt	
Gulaks	Skogmarihand	
Gulldusk	Skogstjerne	
Gullris	Skogstorkenebb	
Gåsemure	Skvallerkål	
Hanekam	Sløke	
Harestarr	Slåtestarr	
Havbendel	Smalkjempe	
Heifrytle	Smalsyre	
Heisiv	Smyle	
Hestehavre	Småengcall	
Hesterumpe	Smårapp	
Hundekjeks	Småsivaks	
Høymol	Stjernestarr	
Jåblom	Stolpestarr	
Karve	Storblåfjær	
Kildeurt	Stormjølke	
Klengemaure	Stornesle	
Klokkelyng	Strandbalderbrå	
Knereverumpe	Strandkjeks	
Knopparve	Strandkjempe	
Kornstarr	Strandkryp	
Krattmjølke	Strandkvann	
Krekling	Strandrug	
Krypkvein	Strandrør	

8.5. Tiltak i Rørvikvågen fuglefredningsområde

Tiltak	Prioritet	Utførende aktør	Kostnad i kr.	Finansiering	Frister	Merknader
Ha et bærekraftig beiter regime	1			Landbruksmidler		Videreføre eksisterende beiting
Fjerne søppel fra strandsona	1		10.000,-	SNO 1426.01, 1426.31.1	Årlig før 15.04	Forsvarlig behandling av oppsamlet avfall
Fjerne leplantinger med sitkagran fra området	1	SNO	50.000,-	Skjøtselsmidler over 1426.31.1	Innen 2013	Bruk av skogsentreprenør, samarbeid grunneiere og kommune
Overvåke fuglebestandene i området	1	SNO, konsulenter, organisasjoner				
Oppdatere infotavla	2	FM	10.000,-	1426.31.1	Innen 2013	
Lage infobrosjyre	3	FM				Felles for alle områdene i Giske kommune

8.6. *Saksbehandling av forvaltningsplanen for Rørvikvågen fuglefredningsområde*

8.6.1 *Høring*

Forvaltningsplanen har vært på høring til grunneiere, organisasjoner, næringsaktører og forvaltningsorgan i tida fra 14.05. til 30.06.2012. Høringa ble kunngjort i Sunnmørsposten og Øy-Blikk, og planen har ligget ute på nettet. Det ble holdt informasjonsmøte på Giske Rådhus 04.06.2012, og samme dag ble Giske formannskap orientert om planen. Det kom 1 skriftlig uttalelse til planen, og det kom innspill på folkemøtet.

Møre og Romsdal fylkeskommune har ingen merknader til planen.

På folkemøtet 04.06.2012 ble det påpekt at det var brukt feil gårdsnummer på eiendommene på Roald. Det skal stå 1 i stedet for 10.

Fylkesmannen har mottatt synspunkter fra andre fuglefredningsområder i Giske om at det er uheldig med søknadsplikt for oppsetting av flyttbare elektriskgjerder.

8.6.2 *Fylkesmannens vurdering*

Fylkesmannen har rettet opp de påpekte skrivefeilene. Videre har vi supplert eiendomsoversikten med gnr 2 bnr 38 og 52, og vi har laget et nytt kapittel 3.4 om tekniske anlegg som omtaler kraftlinja.

Vi har vurdert tolkingen av gjerdebruk i henhold til verneforskriften IV nr. 2, og vi tilrår en praksis der permanente gjerder blir søknadspliktige, mens flyttbare, midlertidige elektriskgjerder er å se som en del av den permanente beitedrifta.

8.6.3 *Direktoratets vurdering*

Direktoratet for naturforvaltning har fastslått at det er søknadsplikt for alle typer gjerder, inkludert flyttbare elektriskgjerder. Videre presiserer DN at motorferdsel i forbindelse med drift av tekniske anlegg som kraftlinjer, vedlikehold av grøfteutløp og uttak av sand krever dispensasjon fra verneforskriften.

Direktoratets endringer er tatt inn i planen.